

MISHPOLOGEN

Medlemsblad för Judiska Släktforskningsföreningen i Sverige

Nr 1, 2014–Årgång 18

I det här numret:

Ordförandens spalt 2-4

MEDLEMSAVGIFT

2014

Glöm inte att betala
medlemsavgiften för
2014!

Den är oförändrad, 100
kr. Betalas till plusgiro

437 28 62-5

Välkomna till vinterns och vårens medlemsmöten!

Onsdagen den 12 februari kl. 18.30 i Judiska församlingens
Sessionssal, Wahrendorffsgatan 3b

Peter Haas föreläser om *Morfar sattes på tåget till Minsk - om
deportationen av judarna från Berlin.*

Obligatorisk föranmälan till Gun Moll gun.moll@judgen.se

Onsdagen den 12 mars kl. 18.30 i Judiska biblioteket,
Wahrendorffsgatan 3b

Harry Svensson, doktorand i historia, föreläser om Örlogsstaden
och familjen Ruben - 1780 var Karlskrona Sveriges tredje största
stad och dit flyttade Fabian Philip och grundade Sveriges fjärde
judiska församling.

Efter föredraget äger Judiska släktföreningens årsmöte rum
Obligatorisk föranmälan till Gun Moll gun.moll@judgen.se

Onsdagen den 9 April kl. 18.30 i Judiska församlingens
Sessionssal, Wahrendorffsgatan 3b

Elisabeth Münnich Arnerius m.fl. "Münnich-ska" barnbarn
föreläser om Familjerna Felländer och Münnich - en släkthistoria
från 1845 till idag.

Obligatorisk föranmälan till Gun Moll gun.moll@judgen.se

Ordförandens spalt

Det här är den tredje rapporten från IAJGS 33:e internationella judiska släktforskningskonferens i Boston i augusti 2013.

Ett av de mest uppmärksammade och diskuterade föredragen var Adam Browns föreläsning "The coming "Big Bang" in Genealogical Research: Automated Matching of Databases and Family Trees". Rubriken låter inte så upphetsande men innehållet var desto mer kontroversiellt. I anslutning till Browns föreläsning framträdde Randy Schoenbergs – inom parentes barnbarn till den kände tornsättaren Arnold Schönberg – med ett föredrag med en mer spetsig rubrik "Is Our Tree Better than My Tree? The Benefits and Pitfalls of Collaborative Genealogy".

Vad var det som var så upphetsande i dessa två föreläsares budskap? Jo de visade hur den senaste IT-tekniken håller helt på att revolutionera släktforskningen och kanske särskilt judisk släktforskning.

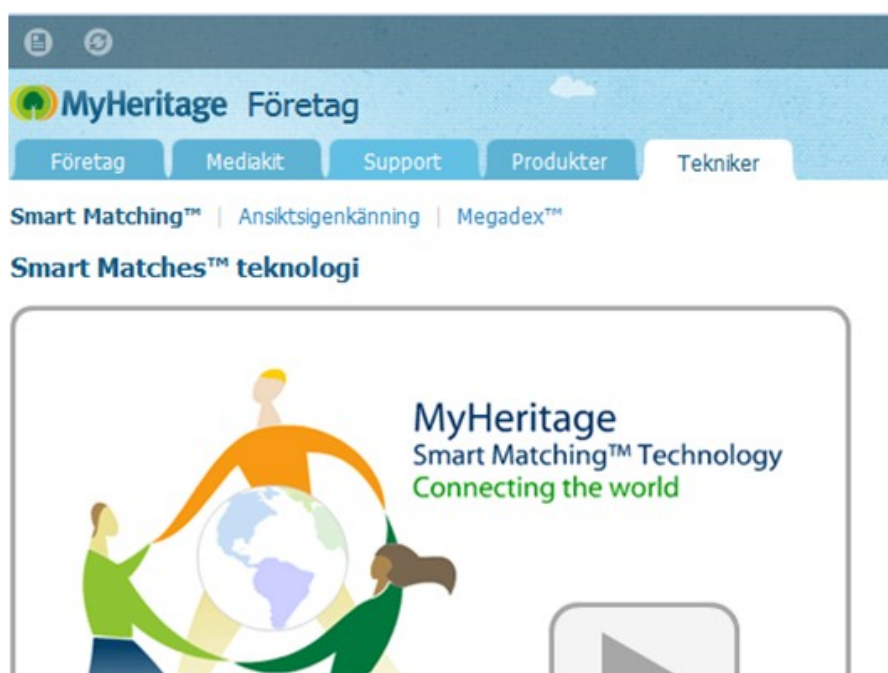
IT-tekniken har hittills underlättat för släktforskare bosatta i många olika länder att komma åt källmaterial utan att ta sig till olika statliga arkiv i centrala eller östra Europa. Vi vet alla vilken betydelse FamilySearch, Ancestry och MyHeritage samt inte minst JewishGen har och har haft för att göra de källor digitalt tillgängliga som vi som judiska släktforskare använder. Utan digitaliseringen och

uppbyggnaden av digitalt sökbara databaser hade judisk släktforskning varit näst intill omöjlig och framför allt fruktansvärt tids- och resurskrävande.

Vad Brown och Schoenberg nu pekar på är vad den senaste IT-tekniken i form av smarta mobiler, läsplattor och sociala medier kan föra med sig. Om den tidigare IT-tekniken gjorde det möjligt att bedriva judisk släktforskning framgångsrikt så kommer de nya digitala hjälpmedlen att revolutionera själva släktforskningen som sådan. Brown tar upp <http://billiongraves.com/> som ett exempel. Det är en hemsida där man kan finna uppgifter om gravstenar på begravningsplatser över hela världen. Den är inte uppbyggd av traditionella släktforskare med stora släkträd i sina datorer, utan av scouter som går runt på begravningsplatser och tar bilder av gravstenar och

noterar gpskoordinater med hjälp av sina smarta mobiler. Vem som helst som håller på med judisk släktforskning inser vilken guldgruva detta kan vara för oss, då judiska begravningsplatser ofta finns kvar med gravstenar som är flera hundraåriga gamla.

Ett annat exempel som Brown tar upp är MyHeritage Smart Matching <http://www.myheritage.se/FP/smart-matching.php>. Här kan man söka på namn i alla världens data genom en enkel knapptryckning. Internet har genom sociala media som Face Book och LinkedIn fört med sig helt nya förutsättningar för släktforskning enligt Brown. Den nya generationen av släktforskare vill ha direkt belöning och har inte lust med ändlösa sökningar i databaser som inte är kopplade till varandra. Framförallt är de i mycket högre grad beredda att dela sina resultat och släkträd med andra släktforskare.

Ordförandens spalt—fortsättning från sid. 2

Fram växer stora komplexa projekt med massor av släktforskare inblandade som dessutom är bosatta runt om i världen. Att detta har en särskild relevans för judisk släktforskning är lätt att inse och kanske än mer för oss intresserade av judisk släktforskning boende i ett litet land som Sverige och med en mycket liten historisk judisk befolkning. Vi har våra "kusiner" som är intresserade av samma anor mer spridda över världen än de flesta andra släktforskare.

Därför är det inte heller konstigt att en av de mest aktiva grupperna på Geni www.geni.com är judiska släktforskare. Geni som numera ägs av My Heritage – som i sin tur startades och ägs av israeler – är inte som t. ex. JewishGen eller Ancestry en webbsite med massor av databaser som man kan söka i utan ett slags social media för släktforskare. Man bygger helt enkelt ett gemensamt träd. Detta var detta som Randy Schoenberg tog upp i sin föreläsning i Boston. Randy spetsade till det genom att i sin rubrik provocera "Is Our Tree better than My Tree" och hans svar är att vårt träd är definitivt bättre än mitt träd. Varför, jo genom att bygga på ett och samma jätteträd så hjälps forskare från hela världen åt. Ständigt varje dag hittar olika forskare nya uppgifter som man delar med sig och hjälpa andra som kan gå vidare bakåt i historien. Det säger sig självt att om jag har kört fast och inte kommer vidare att jag gärna vill komma i kontakt med någon annan som från en

sidolinje inte har kört fast och därför kan tipsa mig hur jag ska gå vidare. Just för att många på bredfront rör sig bakåt och i sidled in i historien så blir släktforskningen så mycket kraftfullare. Den som vill veta mer om judisk släktforskning på Geni kan gå till <http://www.geni.com/projects/Jewish-Genealogy-Portal-A-Guide-to-Jewish-Projects-and-Resources-on-Geni/13121>

Men vad är det som är så kontroversiellt i detta? Själv efter att varit med på Geni i många år och använt MyHeritage Smart Matching ser jag det som en stor tillgång och något som hjälpt mig oerhört i min egen forskning. Dessutom har det gett mig vänner runt om i världen varav flera av oss träffades i Boston 2013 och i Paris 2012.

Men den uppfattningen delade inte en del andra släktforskare. Redan i Boston ställde sig en rad av dem upp i en kö för att diskutera och ifrågasätta Adam

Browns och Randy Schoenbergs slutsatser. Diskussionen har sedan bl. a. fortsatt på Geni, på Randys Schoenbergs blogg <http://schoenblog.com/?author=1> och i tidskriften Avotaynu. Vad kritikerna framför allt skjuter in sig på är brister i den släktforskning som produceras genom vad Brown och Schoenberg kallar "Collaborative Genealogy" på t. ex. sociala medier som Geni. Kritikerna menar att det blir mycket fel när man är så många och att folk inte är så noga med källkritiken. De upprörda är framför allt äldre män som har forskat i sin släkt i årtionden och minutiöst har kopplat källuppgifter till sina fynd. På ett sätt kan jag förstå dem. De tycker att här kommer en massa "amatörer" rusande in och kastar sig över deras släktträd och rör till det. Framförallt är kritikerna inte villiga att dela sina resultat med andra forskare som de själva inte känner och inte vet om de är seriösa nog.

BillionGraves

Search

Gilla 3.9

Help Make Family History Available to Everyone!

Collect photos of the headstones in your local cemetery with our iPhone/Android camera app. Then upload the mapped-out photos here.

Transcribe information from uploaded headstone photos - then descendants everywhere can easily search for their ancestors.

Search for your ancestors' graves using our easy search. You can access their headstone records, photos of headstones, and accurate locations of all the graves.

What is BillionGraves?

MISHPOLOGEN

Medlemsblad för Judiska
Släktforskningsföreningen i Sverige

Föreningens ändamål är att främja intresset för judisk släktforskning och sprida kunskap om källor, litteratur och metoder för att finna judiska rötter och släktingar.

Varje år kommer 4 nummer av vårt medlemsblad Mishpologen ut. Mishpologen skickas ut som pdf-fil via e-post till medlemmarna. Gamla nummer av Mishpologen återfinns på www.judgen.se

Anmäl ny/ändrad e-post till allan.grunewald@judgen.se

JUDISKA SLÄKTFORSKNINGSFÖRENINGEN I SVERIGE

Ordförande: Thomas Fürth

JEWISH GENEALOGICAL SOCIETY OF SWEDEN

Observatoriegatan 6, 113 29 Stockholm

c/o Maynard Gerber

Tfn: 08-33 05 16/ 070-657 12 42

Box 7427

E-post: thomas.furth@judgen.se

103 91 STOCKHOLM

Mishpologen och www.judgen.se

Pg: 437 28 62–5

Ansvarig utgivare och redaktör: Björn Fagerstedt

Kassör: Bertil Oppenheimer

Tfn: +46–70–997 24 27 e-post: bjorn.fagerstedt@judgen.se

e-post: bertil.oppenheimer@judgen.se

Distribueras endast digitalt som PDF-fil.

Ordförandens spalt, fortsättning från sid. 3

Men jag tycker de skjuter över målet. Det handlar inte om antingen eller. Man ska givetvis inte bara ha sitt släkträd online och på ett socialt media typ Geni eller FamilySearch. Då kan andra oavsiktligt förstöra vad som har tagit årtionden att bygga upp. Jag har mitt släkträd i min laptop (offline) med alla källhänvisningar som jag har samlat på mig under årens lopp. Först la jag ut en kopia av det på Geni för att se vad som hände. Jag fick massor av tips på hur jag skulle gå vidare. Numera jobbar jag parallellt så att nya fynd läggs först till mitt träd på den egna laptopen och sedan förs in "the Big Tree" på Geni för att se om andra kan tillföra ytterligare ledtrådar så att jag kan gå vidare.

Det är väl som alltid att nyheter kan till börja med att vara hotande. Man gick med röda flaggor framför de

första bilarna i bilens barndom. Men sedan länge har vi slutat med det. Vi har också ändrat vårt levnadsmönster p.g.a. bilens utveckling. På samma sätt kommer den nya digitala teknikerna att ändra släktforskningen och hur man bedriver släktforskning framgångsrikt. T ex kan jag nämna att på Geni finns nu en grupp på ett tiotal framstående judiska släktforskare som har engagerats av Geni för att övervaka det stora släkträdet så att uppenbara felaktigheter inte förs vidare.

På så sätt skolas nybörjarna in och kan förstå hur man bedriver släktforskning framgångsrik och med god kvalitet.

Thomas Fürth

AUTHOR ARCHIVES: E Randol Schoenberg

SHARE

Delicious !
GiveALink.org
Icon
Gilla 17
Share
Tweet 1

RECENT POSTS
On Certainty in Genealogy

On Certainty in Genealogy

Posted on December 9, 2013 by E Randol Schoenberg

In June, I wrote an article on collaborative genealogy for Avotaynu, [1] In recent articles, Israel Dickholtz and Salomon Amador Sack Pikus have responded by

5